യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം പൂർവാർധം)/സർഗം 52

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

യോ ജീവ+സ്യാദിതഃസ് സ്വപ്നോ നാനാ-കലന-കോമലഃ .
തമിമംവ് വി+ദ്ധി സംസാരംൻ ന സ+ത്യംൻ നാ+പ്യസ+ന്മയമ് .. 1

ന പുംസ ഇവ ജീവ+സ്യ+ സ്വപ്നഃസ് സംഭവതി+ ക്വചിത് .
തേനൈതേ ജാ+ഗ്രതോ ഭാവാ ജാ+ഗ്രത്-സ്വപ്ന-കൃതോ്ഽ+ത്ര ഹി .. 2

ജീവ+സ്വപ്ന-മിമംൻ ദീർഘംങ് ക്ഷി+പ്രതാ+പ്രതി-ഭാസതഃ .
അസ+ത്യമ+പ്യവസ്-തു+ത്വാദ്-വി+ദ്ധി വേ+ദ്യ-വിദാംവ് വര .. 3

സ്വപ്നാത്-സ്വപ്നാ+ന്തര-മിവ ഗ+ച്ഛ+ന്തോ ജീവ-ജീവകാഃ .
അസ+ത്യ-മേവ പ+ശ്യ+ന്തി ഘന-സ+ത്യ-തയാ-നഘ .. 4

അജഡേ ജഡതാ താത ജഡേ ചാജഡ-തോദിതാ .
അസ+ത്യേ സ+ത്യതാ ജീവ/ജീവാനു-ഭവ-മോഹതഃ .. 5

ഭാനോര+പ്യ+ന്തര-ഖിലം പ+ശ്യ+ന്തസ്ത്രി/ജഗദ്-ഭ്രമമ് .
ഭ്രമ+ന്തി+ സ്വപ്ന-സംഭ്രാ+ന്താ ഇവ ജീവാ ഭിദാ-ലിഭിഃ .. 6

സർവ-ഗ+ത്വാ-ദന+ന്ത+ത്വാത്-സ്വ+സ്യ ജീവ+സ്യ ജീവതഃ .
യദ്/ഭാവയ+ന്തി ചേത+ന്തി തദേവാ+ശ്വിതി സ+ത്യവത് .. 7

പു+ണ്ഡരീ-കാ+ക്ഷ-നിർദിഷ്ടാ/മസം/സ+ക്തി/ഗതിം ശുഭാമ് .
യാമാ-ലിങ്ഗ്യ മഹാ-ബാഹോ ജീവ+ന്മു+ക്തോ മഹാമുനിഃ .. 8

പാ+ണ്ഡോഃഫ് പു+ത്രോ്ഽർ-ജുനോ നാമ/ സുഖംഞ്ച് ജീവിത-മാ+ത്മനഃ .
ക്ഷിപ-യി+ഷ്യതി നിർ-ദുഃഖംൻ തഥാ+ ക്ഷേപയ ജീവിതമ് .. 9

ശ്രീരാമ ഉവാച .
ഭവി+ഷ്യതി കദാ+ ബ്ര+ഹ്മൻഥ്.സോ്ഽർജുനഃഫ് പാ+ണ്ഡു-നന്ദനഃ .
കീദൃശീംഞ്ച് ച ഹരിസ്-ത+സ്യ കഥയി+ഷ്യ+ത്യ/സ+ക്തതാമ് .. 10

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

അ+സ്തി സ+ന്മാത്ര-മാ+ത്മേതി പരി-ക+ല്പിത-നാമകമ് .
സ്ഥിത-മാ+ത്മ+ന്യനാ+ദ്യ+ന്തേ നഭ-സീവ മഹാ-നഭഃ .. 11

ദൃ+ശ്യതേ വിമലേ തസ്മി+ന്നയം സംസാര-വി+ഭ്രമഃ .
കടകാദി യഥാ ഹേമ്നി തരങ്-ഗാദി യഥാമ്/ഭസി .. 12

ചതുർ-ദശ-വിധാ ഭൂത/ജാതയഃഫ് പ്രസ്ഫുര+ന്ത്യലമ് .
തസ്മിൻഥ്.സംസാര-ജാലേ്ഷ+സ്മിഞ്-ജാലേ ശകു-നയോ യഥാ .. 13

ത+ത്രൈതേ യമ-ച+ന്ദ്രാർക/ശ+ക്രാ+ദ്യാഃശ് ശംസിത+ക്രമാഃ .
ഭൂത-പ+ഞ്ചക-സംസാര-ലോക-പാല+ത്വമാ-ഗതാഃ .. 14

ഇദം പുണ്യ-മുപാ-ദേയം ഹേയം പാപ-മിദംൻ ത്വിതി .
തൈഃസ്/ സ്വസംങ്-ക+ല്പ-ഘടിതാദ് വേദനാത്-സ്ഥാപിതാ+ സ്ഥിതിഃ .. 15

ത+സ്യാ+ദ്യ യാവ-ദനഘ+ പ്രവാഹ-പതിതേ നിജേ .
കർമ+ണ്യചല-സംകാശ+സ്ഥിരംഞ് ചി+ത്തമ-വ+സ്ഥിതമ് .. 16

ഭഗവാൻഥ്.സ യമഃഖ് കിംചിദ്/ഗതേ+ പ്രതി-ചതു+ര്യുഗേ .
തപഃഫ് പ്രകു-രുതേ ഭൂത-ദലനാത്/പാപ-ശ+ങ്കയാ .. 17

കദാ-ചിദ+ഷ്ടൗ/ വർഷാണി ദശ+ ദ്വാദശ വാപി ച .
കദാചിത്/പ+ഞ്ച-സപ്-താദി കദാചിത്/ഷോഡ-ശാപി ച .. 18

ഉദാസീന-വദാ-സീനേ തസ്മി+ന്നിയമ-സംസ്ഥിതൗ .
ന-ഹി+നസ്തി ജഗ+ജ്ജാലേ മൃ+ത്യുർ/ഭൂതാനി കാനിചിത് .. 19

തേന നീര+ന്ധ്ര-ഭൂതൗഘ-നിഃസ്-സംഞ്-ചാരം മഹീതലമ് .
ഭവതി+ പ്രാവൃഷി+ സ്വേദീ കു+ഞ്ജരോ മശകൈ-രിവ .. 20

അഥൈ-താനി വിചി+ത്രാണി ഭൂതാനി ബഹു-യു+ക്തിഭിഃ .
ക്ഷിപയ+ന്തി സുരാ രാമ ഭുവോ ഭാര-നിവൃ+ത്തയേ .. 21

ഏവംയ് യുഗ-സഹ+സ്രാണി+ വ്യവ-ഹാര-ശതാനി ച .
സമതീതാ+ന്യന+ന്താനി ഭൂതാനി ച ജഗ+ന്തി ച .. 22

വൈവ+സ്വതോ്ഷ+ദ്യ-തു യമോ/ യ ഏഷ പിതൃ-നായകഃ .
അനേന+ ത്വധുനാ സാധോ പരി+ക്ഷീണേഷു കേഷുചിത് .. 23

യുഗേ+ഷ്വഘ-വിഘാ-തായ വർഷാണി+ ദ്വാദശാ+ത്മനാ .
വ്രത-ച+ര്യേഹ കർത+വ്യാ ദൂരാ+സ്ത/ജന-കർഷണാ .. 24

തേനേയ-മുർവീ നീര+ന്ധ്രാ ഭൂതൈർ/മ-ർ+ത്യൈ-ര/മൃത്യുഭിഃ .
ദീനാ+ പ്രപ+ന്നാ ഗുല്മേവ ഭാര-ഭൂതൈർ/ഭവി+ഷ്യതി .. 25

ഭൂഭാര-പരി-ഭൂതാങ്ഗീ ഹരിം ശരണ-മേ+ഷ്യതി .
കാന്താ ദ+സ്യുപരാ-ഭൂതാ ദീനാ പതി-മിവ+ പ്രിയാ .. 26

ഹരിർ/ദേഹ+ദ്വയേ-നാഥ മഹീ-മവ-തരി+ഷ്യതി .
ദേവാംശൈര/ഖിലൈഃസ് സാർധംൻ നര-നാരായണംങ് ഗതൈഃ .. 27

വസു-ദേവ-സുതസ്+ത്വേകോ വാസുദേവ ഇതി+ ശ്രുതഃ .
ദേഹോ ഭവി+ഷ്യതി ഹരേർ/ദ്വിതീയഃഫ് പാ+ണ്ഡവോ്ർ/ജുനഃ .. 28

യുധിഷ്ഠിര ഇതി+ ഖ്യാതോ ധർമ-പു+ത്രോ ഭവി+ഷ്യതി .
അമ്ഭോധി-മേഖലാ-ഭൂപഃഫ്/പാ+ണ്ഡോഃഫ് പുത്രഃസ് സ-ധർമ-വിത് .. 29

ദു+ര്യോധന ഇതി+ ഖ്യാതസ്/ത+സ്യ+ ഭ്രാതാ പിതൃ+വ്യജഃ .
ഭവി+ഷ്യതി ദൃഢ+ദ്വ+ന്ദ്വോ ഭീമോ ബ+ഭ്രു-രഹേ-രിവ .. 30

അ+ന്യോ+ന്യം ഹരതോ-രുർവൗ/ തയോഃസ് സംങ് ഗ്രാമ-ലോലയോഃ .
അഷ്ടാ-ദശാ+ത്രാ+ക്ഷൗ/ഹി+ണ്യോ/ ഘടി+ഷ്യ+(ന്തി-അ)+ത്ര ഭീഷണാഃ .. 31

തത്+ക്ഷയേണ വിഭാ-ര+ത്വം ഭുവോ വിഷ്ണുഃഖ് കരി+ഷ്യതി .
രാഘവോ്ർ-ജുന-ദേഹേന/ വ്യൂഹദ്-ഗാ+ണ്ഡീവ-ധ+ന്വനാ .. 32

വിഷ്ണോ-രർജുന-നാമാദൗ/ പ്രാകൃതം ഭാവ-മാ+സ്ഥിതഃ .
ഹർഷാ-മർഷാ+ന്വിതോ ദേഹോ നര-ധർമാ ഭവി+ഷ്യതി .. 33

സേനാ+ദ്വയ-ഗതാ+ന്ദൃഷ്ട്വാ+ സ്വജനാൻ-മരണോൻ-മുഖാൻ .
വിഷാദ-മേ+ഷ്യ+ത്യു+ദ്യോഗംയ് യു+ദ്ധായ-ന കരി+ഷ്യതി .. 34

തമർ/ജുനാ-ഭിധംൻ ദേഹം പ്രാപ്ത-കാ+ര്യൈക-സി+ദ്ധയേ .
ഹരിർ/ബു+ദ്ധേന ദേഹേന ബോധ-യി+ഷ്യതി രാഘവ .. 35

ന ജായതേ+ മ്രിയതേ വാ കദാചി+
ന്നായം ഭൂത്വാ ഭവിതാ വാ ന ഭൂയഃ .
അജോ നിത്യഃശ് ശാ+ശ്വ-തോ്യം പുരാണോ
ന ഹ+ന്യതേ ഹ+ന്യമാനേ ശരീരേ .. 36

യ ഏനംവ്- വേ+ത്തി ഹ+ന്താരംയ് യ+ശ്ചൈനം മ+ന്യതേ ഹതമ് .
ഉഭൗ/ തൗ-ന വിജാ-നീതോ നായം ഹന്തി ന ഹ+ന്യതേ .. 37

അന+ന്ത+സ്യൈക-രൂപ+സ്യ സതഃസ് സൂ+ക്ഷ്മ+സ്യ ഖാദപി .
ആ+ത്മനഃഫ് പരമേ-ശ+സ്യ കിംങ് കഥംങ് കേന ന+ശ്യതി .. 38

അന+ന്ത-മ+വ്യ+ക്ത-മനാദി-മ+ധ്യ-
മാ+ത്മാന-മാലോ-കയ സംവ് വിദാ+ത്മൻ .
സംവ് വി+ദ്വപുഃസ്/ സ്ഫാരമ-ലബ്ധ-ദോഷ-
മജോ്സി നി+ത്യോ്സി നിരാ-മയോ്സി .. 39

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ+മഹാരാമായണേ നിർവാണ+പ്രകരണേ പൂർവാർധേ
അർജുനോ-പാ+ഖ്യാനേ നര-നാരായ-ണാവ-താര-
കഥനംൻ നാമ+ ദ്വി/പ+ഞ്ചാശഃസ് സർഗഃ 52
ഓം
****

CHECKED BY GURU P.R.IYER
25.11.2023